

Dokument s plenarne sjednice

B9-0134/2022

2.3.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

podnesenog u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o vladavini prava i posljedicama presude Suda Europske unije
(2022/2535(RSP))

Petri Sarvamaa, José Manuel Fernandes, Jeroen Lenaers, Axel Voss
u ime Kluba zastupnika PPE-a

Iratxe García Pérez, Gabriele Bischoff, Eider Gardiazabal Rubial, Birgit Sippel, Ibán García Del Blanco, Juan Fernando López Aguilar, Katarina Barley, Elena Yoncheva, Bettina Vollath, Lara Wolters, Maria Grapini, Franco Roberti

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Katalin Cseh, Moritz Körner

u ime Kluba zastupnika Renew

Terry Reintke, Daniel Freund, Alexandra Geese, Gwendoline Delbos-Corfield, Eleonora Evi, Sylwia Spurek, Tineke Strik

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Younous Omarjee

u ime Kluba zastupnika The Left

**Rezolucija Europskog parlamenta o vladavini prava i posljedicama presude Suda
Europske unije
(2022/2535(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2., članak 3. stavak 1., članak 4. stavak 3., članke 6., 7. i 13., članak 14. stavak 1., članak 16. stavak 1., članak 17. stavke 1., 3. i 8., članak 19. stavak 1. drugi podstavak i članak 49. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te članke 265., 310., 317. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije¹ („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava“),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2021. o stanju vladavine prava u Europskoj uniji i primjeni Uredbe 2020/2092 o uvjetovanosti (EU, Euratom)³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o izradi smjernica za primjenu općeg režima uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije⁴,
- uzimajući u obzir tužbu koju je Parlament podnio 29. listopada 2021. zbog propuštanja djelovanja u predmetu C-657/21, *Europski parlament / Komisija*, koji je trenutačno u tijeku pred Sudom Europske unije,
- uzimajući u obzir izvješća Komisije o vladavini prava od 30. rujna 2020. (COM(2020)0580) i od 20. srpnja 2021. (COM(2021)0700),
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća usvojene 11. prosinca 2020.,
- uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava,
- uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022. u predmetima C-156/21 i C-157/21⁵,

¹ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

² SL C 494, 8.12.2021., str. 61.

³ SL C 67, 8.2.2022., str. 86.

⁴ SL C 99, 1.3.2022., str. 146.

⁵ Presuda od 16. veljače 2022., *Mađarska / Europski parlament i Vijeće Europske unije*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97 i presuda od 16. veljače 2022., *Republika Poljska / Europski parlament i Vijeće Europske unije*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

- uzimajući u obzir odluku Suda Europske unije od 3. lipnja 2021. u predmetu C-650/18 kojom je odbijena tužba Mađarske protiv rezolucije Parlamenta od 12. rujna 2018. kojom je pokrenut postupak za utvrđivanje postojanja očita opasnosti da država članica teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija⁶,
 - uzimajući u obzir rješenje Suda Europske unije od 14. srpnja 2021. i njegovu presudu od 15. srpnja 2021.⁷, u kojima se navodi da stegovni sustav za suce u Poljskoj nije u skladu s pravom EU-a,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2018. o prijedlogu kojim se Vijeće poziva da, u skladu s člankom 7. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji, utvrdi da postoji očita opasnost da Mađarska teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija⁸,
 - uzimajući u obzir obrazloženi prijedlog Komisije od 20. prosinca 2017. u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu vladavine prava u Poljskoj: Prijedlog odluke Vijeća o utvrđivanju da postoji očita opasnost da Republika Poljska teško prekrši vladavinu prava (COM(2017)0835),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2018. o odluci Komisije o aktiviranju članka 7. stavka 1. UEU-a u pogledu situacije u Poljskoj⁹,
 - uzimajući u obzir pisma koja je Komisija 17. studenoga 2021. poslala Poljskoj i Mađarskoj u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika te Prilog VI. Poslovniku,
- A. budući da se Europska unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, kako je utvrđeno člankom 2. UEU-a;
- B. budući da se, u skladu s Uredbom o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, vladavina prava mora tumačiti u svjetlu vrijednosti i načela iz članka 2. UEU-a, koja uključuju temeljna prava i nediskriminaciju; budući da smatra da bi Komisija trebala upotrijebiti sve dostupne instrumente, uključujući Uredbu o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, kako bi riješila problem kontinuiranog kršenja demokracije i temeljnih prava u cijeloj Uniji, uključujući napade na slobodu medija i novinare, migrante, prava žena, prava LGBTIQ osoba te slobodu udruživanja i okupljanja; poziva Komisiju da djeluje i da vodi računa o tome pri primjeni Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;
- C. budući da se očita opasnost od teškog kršenja vrijednosti iz članka 2. UEU-a od strane države članice ne odnosi samo na pojedinačne države članice u kojima se takav rizik materijalizira, već utječe i na druge države članice, njihovo uzajamno povjerenje te

⁶ Presuda od 3. lipnja 2021., *Mađarska/Parlament*, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

⁷ Rješenje potpredsjednika Suda od 14. srpnja 2021., *Europska komisija / Republika Poljska*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593 i presuda od 15. srpnja 2021., *Europska komisija / Republika Poljska*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

⁸ SL C 433, 23.12.2019., str. 66.

⁹ SL C 129, 5.4.2019., str. 13.

samu prirodu Unije i temeljna prava njezinih građana na temelju prava Unije;

- D. budući da se vrijednostima iz članka 2. UEU-a sam identitet Europske unije definira kao zajednički pravni poredak te stoga Europska unija mora moći braniti te vrijednosti u granicama svojih ovlasti koje su joj dodijeljene Ugovorima;
- E. budući da je Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava stupila na snagu 1. siječnja 2021. i da je od tog datuma u cijelosti obvezujuća te se izravno primjenjuje u svim državama članicama;
- F. budući da su u toj uredbi jasno utvrđeni njezina primjenjivost, svrha i područje primjene; budući da u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a Komisija „osigurava primjenu Ugovorâ i mjera koje na temelju njih donose institucije”;
- G. budući da činjenica da predsjednica Komisije nije bila nazočna na plenarnoj raspravi 16. veljače 2022. pokazuje nepoštovanje obveze Komisije da, ako se to od nje zatraži, prednost da svojoj nazočnosti na plenarnim sjednicama Parlamenta u odnosu na druga usporedna događanja ili pozive, kako je utvrđeno u Okvirnom sporazumu o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije¹⁰;
- H. budući da je predsjednica von der Leyen u svojoj izjavi za medije od 16. veljače 2022. najavila da će Komisija, uzimajući u obzir presude Suda Europske unije, u predstojećim tjednima donijeti smjernice kojima će se dodatno pojasniti kako se taj mehanizam primjenjuje u praksi;
- I. budući da primjena Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava nije podložna donošenju smjernica, koje nisu dio Uredbe, i da se smjernicama ne smije potkopavati namjera suzakonodavaca, kao ni mijenjati, širiti ili sužavati područje primjene teksta Uredbe;
- J. budući da je svrha Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava zaštititi proračun i finansijske interese Unije od posljedica koje proizlaze iz povreda načela vladavine prava;
- K. budući da je neprihvatljivo da Komisija i Vijeće od prosinca 2021. odbijaju započeti pregovore o međuinstitucijskom sporazumu o jedinstvenom mehanizmu za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava utemeljenom na dokazima koji bi se primjenjivao na razini EU-a, na što je Parlament pozvao u svojoj zakonodavnoj inicijativi od 7. listopada 2020.¹¹;
- L. budući da i dalje nisu ispunjena tri uvjeta za isplatu sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost Poljskoj, koje je predsjednica Komisije spomenula 19. listopada 2021.;
- M. budući da u skladu s člankom 319. UFEU-a „Europski parlament, na temelju preporuke koju donosi Vijeće, daje razrješnicu Komisiji u odnosu na izvršenje proračuna”;

¹⁰ SL L 304, 20.11.2010, str. 47.

¹¹ SL C 395, 29.9.2021, str. 2.

- N. budući da nas je aktualni rat u Ukrajini podsjetio na zajedničku dužnost da učinkovito štitimo demokraciju, vladavinu prava i naše vrijednosti utvrđene u članku 2. UEU-a, koristeći sva sredstva koja su nam na raspolaganju;
- O. budući da u skladu s člankom 234. UFEU-a Europski parlament ima pravo glasovati o nepovjerenju Komisiji;
- P. budući da je Komisija nažalost odlučila postupiti u skladu s neobvezujućim zaključcima Europskog vijeća od 11. prosinca 2020., iako bi trebala biti „potpuno neovisna”, a njezini članovi ne bi trebali tražiti ni primati „naputke od bilo koje vlade ili koje druge institucije, tijela, ureda ili subjekta” (članak 17. stavak 3. UEU-a, članak 245. UFEU-a) te iako bi trebala biti „odgovorna Europskom parlamentu” (članak 17. stavak 8. UEU-a) i osiguravati „primjenu Ugovorâ i mjera koje na temelju njih donose institucije” (članak 17. stavak 1. UEU-a);
1. pozdravlja presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022.¹² i u njima iznesene zaključke da je mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava u skladu s pravom EU-a, čime su potvrđene primjerenošć pravne osnove i usklađenost režima s člankom 7. UEU-a i načelom pravne sigurnosti te nadležnosti EU-a u pogledu vladavine prava u državama članicama, te zaključak da tužbe koje su Mađarska i Poljska podnijele protiv Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava treba odbiti;
 2. poziva Komisiju da hitno djeluje i da odmah primjeni mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava slanjem pisane obavijesti u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava i da o tome izravno obavijesti Parlament te očekuje da svi događaji obuhvaćeni područjem primjene Uredbe u razdoblju od 14 mjeseci od njezina stupanja na snagu u siječnju 2021. moraju biti dio obavijesti; naglašava da je krajnje vrijeme da Komisija ispunji svoje dužnosti čuvarice Ugovora i da odmah reagira na ozbiljna kršenja načela vladavine prava koja su u tijeku u nekim državama članicama, a koja predstavljaju ozbiljnu opasnost za financijske interese Unije u pogledu pravedne, zakonite i nepristrane raspodjele sredstava EU-a, posebno u okviru podijeljenog upravljanja; upozorava na to da svako daljnje odgađanje može imati ozbiljne posljedice;
 3. ističe da nedjelovanje i blagi pristup prema oligarhijskim strukturama i sustavnom kršenju vladavine prava oslabljuje cijelu Europsku uniju i narušava povjerenje njezinih građana; ističe da je potrebno osigurati da novac poreznih obveznika nikada ne završi u džepovima onih koji potkopavaju zajedničke vrijednosti EU-a;
 4. žali zbog neodgovarajućeg odgovora Komisije na presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022. bez obzira na njezinu predanost dovršenju smjernica o primjeni mehanizma vladavine prava; međutim, ponavlja da je tekst Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava jasan i da za njegovu primjenu nije potrebno dodatno tumačenje, kao i to da suzakonodavci nisu u tu svrhu delegirali nikakve ovlasti Komisiji; naglašava da je Sud Europske unije posebno priznao da države članice ne mogu tvrditi da nisu u mogućnosti dovoljno precizno odrediti bitni sadržaj Uredbe i zahtjeve koji iz nje proizlaze; u tom kontekstu ističe da postupak izrade smjernica, koje nisu pravno obvezujuće i nisu dio Uredbe, ni u kojem slučaju ne smije dovesti do

¹² U predmetima C-156/21 i C-157/21, kako je prethodno navedeno.

daljnog kašnjenja u primjeni Uredbe te posebno naglašava da je Komisija dužna provoditi zakonodavstvo EU-a bez obzira na raspored održavanja izbora u državama članicama;

5. napominje da je Parlament u skladu s člankom 265. UFEU-a u listopadu 2021. pokrenuo postupak protiv Komisije pred Sudom Europske unije zbog njezina propuštanja djelovanja i neprimjene Uredbe, što je zatraženo u dvjema rezolucijama 2021., slijedom nezadovoljavajućih odgovora Komisije i njezina pokušaja da odugovlačenjem dobije na vremenu; podsjeća da je taj predmet¹³ trenutačno u fazi pisanih postupka, u kojoj uključene strane – Komisija i Parlament – svoje argumente podnose u pisanim oblicima; žali zbog činjenice da Komisija još nije odgovorila na poziv Parlamenta da aktivira članak 6. stavak 1. Uredbe i da nije poslala pisane obavijesti predmetnim državama članicama, već je samo u studenome 2021. poslala zahtjeve za informacije Mađarskoj i Poljskoj;
6. žali zbog toga što Vijeće nije uspjelo ostvariti značajan napredak u provedbi vrijednosti Unije u tekućim postupcima u okviru članka 7. kao odgovor na prijetnje zajedničkim europskim vrijednostima u Poljskoj i Mađarskoj; ističe da su zbog neuspjeha Vijeća da djelotvorno primjeni članak 7. UEU-a i dalje ugroženi integritet zajedničkih europskih vrijednosti, uzajamno povjerenje i vjerodostojnost Unije u cjelini; potiče francusko predsjedništvo i buduća predsjedništva da redovito organiziraju saslušanja; u tom pogledu pozdravlja prvo saslušanje koje je francusko predsjedništvo sazvalo 22. veljače 2022. i drugo saslušanje planirano za 30. svibnja 2022.; preporučuje da Vijeće dotičnim državama članicama, kao daljnje postupanje nakon saslušanja, uputi konkretne preporuke, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. UEU-a, te da navede rokove za provedbu tih preporuka;
7. stoga poziva francusko predsjedništvo da ispuni svoju predanost „humanoj Europi” te da odlučno doprinese jačanju vladavine prava i zaštiti temeljnih prava, kako je utvrđeno u njegovu programu predsjedanja EU-om, u kojem se vladavina prava opisuje kao „ključni preduvjet za pravilno funkcioniranje Unije”; potiče francusko predsjedništvo da podrži brzu i pravilnu primjenu i provedbu Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;
8. ističe da je zbog sve većeg pogoršanja stanja u pogledu vladavine prava u nekim državama članicama potreban konstruktivan dijalog o dalnjem razvoju instrumenata EU-a u području vladavine prava;
9. naglašava da bi Komisija pri poduzimanju svih mjera u skladu s Uredbom trebala osigurati potpunu transparentnost te bi o tome trebala u potpunosti i pravodobno obavještavati Parlament, za razliku od pristupa koji je primjenila u studenome 2021. pri slanju pisama u kojima je u skladu s Uredbom tražila informacije;
10. poziva Komisiju da zajamči da krajnji primatelji ili korisnici sredstava EU-a ne budu lišeni koristi od sredstava EU-a u slučaju primjene sankcija u okviru mehanizma uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, kako je navedeno u članku 5. podstavcima 4. i 5. Uredbe;

¹³ C-657/21.

11. ističe da bi se mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava trebao primjenjivati i na proračun Unije i na instrument NextGenerationEU; nadalje naglašava da bi se odobrenje nacionalnih planova u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost trebalo uvjetovati ispunjenjem svih 11 kriterija utvrđenih u članku 19. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost i Prilogu V. toj uredbi; očekuje od Komisije da prije odobravanja sporazuma o partnerstvu i programa kohezijske politike isključi sve rizike povezane s programima u okviru kohezijske politike koji doprinose zloupotrebi sredstava EU-a ili kršenju vladavine prava; poziva Komisiju da strože primjenjuje Uredbu o zajedničkim odredbama i Financijsku uredbu kako bi se suzbilo diskriminirajuće korištenje finansijskih sredstava EU-a, posebno kad je riječ o politički motiviranom korištenju sredstava;
12. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću i državama članicama.